

7. 5. 2012

B7-2012/0000

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a Rady a Komise

v souladu s čl. 110 odst. 2 jednacího řádu

o jednání ohledně smlouvy OSN o obchodu se zbraněmi (ATT)
(2012/0000(RSP))

Anneli Jäätteenmäki
za Výbor pro zahraniční věci

**Usnesení Evropského parlamentu o jednání ohledně smlouvy OSN o obchodu se zbraněmi (ATT)
(2012/0000(RSP))**

Evropský parlament,

- s ohledem na konferenci Organizace spojených národů, na níž se má jednat o smlouvě o obchodu se zbraněmi a která se má konat v New Yorku od 2. do 27. července 2012,
 - s ohledem na rozhodnutí Rady 2010/336/SZBP ze dne 14. června 2010 a na předcházející rozhodnutí Rady o činnostech EU na podporu smlouvy o obchodu se zbraněmi¹,
 - s ohledem na společný postoj EU 2008/944/SZBP o stanovení společných pravidel pro kontrolu vývozu vojenských technologií a vojenského materiálu²,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 21. června 2007 o smlouvě o obchodu se zbraněmi: stanovení společných mezinárodních standardů pro dovoz, vývoz a převod konvenčních zbraní³,
 - s ohledem na odpověď EU na žádost generálního tajemníka OSN o stanoviska k jednotlivým prvkům smlouvy o obchodu se zbraněmi,
 - s ohledem na kampaň za kontrolu zbraní, do níž je zapojena občanská společnost v celosvětovém měřítku,
 - s ohledem na článek 34 Lisabonské smlouvy,
 - s ohledem na čl. 110 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že neexistuje právně závazná celosvětová smlouva o regulaci převodů konvenčních zbraní;
- B. vzhledem k tomu, že smlouva o obchodu se zbraněmi, o níž se bude v roce 2012 jednat, musí obsahovat jednoznačná a závazná ustanovení splňující nejvyšší mezinárodní standardy, včetně souladu s mezinárodním humanitárním právem;
- C. vzhledem k tomu, že jednotný, koherentní a konsistentní přístup ze strany EU má zásadní význam pro to, aby takováto smlouva byla přijata a účinně provedena v globálním měřítku;
- D. vzhledem k tomu, že smlouva o obchodu se zbraněmi musí posilovat odpovědnost a její provádění musí být otevřené a transparentní;

¹ Úř. věst. L 152, 18. června 2010, s. 14 až 20.

² Úř. věst. L 335, 13. prosince 2008, s. 99 až 103.

³ Přijaté texty, P6_TA(2007)0282.

Transparentnost a odpovědnost jako klíč k silné smlouvě o obchodu se zbraněmi

1. konstatuje, že navzdory hospodářské a finanční krizi hodnota globálního vývozu i nadále roste a že podíl členských států EU stále činí přibližně 30 % z celkového vývozu a členské státy patří mezi největší výrobce a vývozce zbraní na světě¹; zdůrazňuje proto, že je nejen povinností EU, ale i v jejím zájmu vytvořit regulovaný a transparentnější trh se zbraněmi v celosvětovém měřítku a přispívat k němu;
2. uznává, že zbrojařský průmysl přispívá k tvorbě pracovních míst a hospodářskému růstu; je nicméně přesvědčen, že nedostatečně regulovaný a netransparentní obchod se zbraněmi vede k nezodpovědnému obchodování se zbraněmi, je příčinou zbytečného lidského utrpení, podněcuje ozbrojené konflikty, nestabilitu, teroristické útoky a korupci a oslabuje rovněž řádnou správu, společensko-hospodářský rozvoj a přináší porušování zásad právního státu, lidských práv a mezinárodního humanitárního práva;
3. vyzývá proto, aby jednání o mezinárodní smlouvě o obchodu se zbraněmi, která proběhnou v červenci 2012, představovala díky větší transparentnosti a odpovědnosti historický krok vpřed, a to tím, že budou vytvořeny nejvyšší mezinárodní standardy a kritéria pro hodnocení rozhodnutí o převodu, dovozu a vývozu konvenčních zbraní;
4. vyzývá mezinárodní společenství, aby prokázalo své odhodlání k regulaci mezinárodního obchodu se zbraněmi tím, že bude plně využívat procesního řádu s cílem nalézt dohodu ohledně komplexního znění, které bude zahrnovat veškeré hlavní otázky nezbytné pro dosažení silné smlouvy, která by měla být schválena na konferenci v červenci 2012;
5. vyzývá k rychlému postupu vyjednávání a bezodkladnému přijetí globální komplexní smlouvy OSN o obchodu se zbraněmi a k jejímu okamžitému vstupu v platnost;

Oblast působnosti

6. je přesvědčen, že účinná smlouva by měla pokrývat široké spektrum činností v oblasti obchodu s konvenčními zbraněmi včetně dovozu, vývozu, převodu (včetně tranzitu a překládky), výroby v rámci zahraniční licence, řízení zásob a veškerých souvisejících služeb, včetně zprostředkování, dopravy a financování;
7. je přesvědčen, že účinná smlouva by měla pokrývat veškeré aspekty obchodu s konvenčními zbraněmi, včetně převodů mezi státy; převodů mezi státem a soukromým konečným uživatelem, komerčního prodeje, pronájmů a také úvěrů, darů či pomoci související s jakýmikoli dalšími formami převodu;
8. je přesvědčen, že účinná smlouva by měla také pokrývat co nejširší spektrum konvenčních zbraní, včetně ručních a lehkých zbraní a munice, komponentů a technologií souvisejících s jejich používáním, výrobou či údržbou ať už pro vojenské použití či jiné účely v oblasti bezpečnosti a vymáhání práva;

Kritéria a mezinárodní standardy

¹ Údaje pocházejí z hodnot ukazatele vývoje institutu SIPRI (vyjádřeno v USD ve stálých cenách roku 1990) a jsou k dispozici na následující stránce: http://www.sipri.org/databases/armstransfers/background/explanations2_default

9. je přesvědčen, že dlouhodobý úspěch smlouvy o obchodu se zbraněmi závisí na přijetí bezvadných standardů;
10. vyzývá k tomu, aby smlouva o obchodu se zbraněmi smluvním státům připomínala, že veškerá rozhodnutí o dovozu, vývozu a převodu zbraní musí být plně v souladu s jejich stávajícími mezinárodními závazky, zejména že musí dodržovat mezinárodní právo v oblasti lidských práv, mezinárodní humanitární právo a musí být v souladu s Chartou OSN, včetně sankcí a uvalení embarga na zbraně ze strany regionálních organizací a Rady bezpečnosti OSN;
11. naléhavě vyzývá členské státy OSN, aby přijaly dodatečná kritéria (vytvořená jako mezinárodní standardy), jimiž by se řídily osoby a subjekty, které rozhodují o vývozu zbraní, přičemž by tato kritéria měla zahrnovat zejména údaje o cílové zemi, pokud jde o řádnou správu, demokracii, právní stát, lidská práva, nešíření zbraní, boj proti korupci, riziko zneužití, dopad na společensko-hospodářský vývoj dané země a zachování míru a bezpečnosti v regionu; domnívá se, že ve smlouvě by měla být podrobně rozpracována specifická protikorupční opatření;
12. vyzývá k tomu, aby tato kritéria byla začleněna do vnitrostátních hodnocení rizik, aby tak sloužila osobám a subjektům, které rozhodují o vývozech zbraní, jako vodítko při jejich rozhodování;
13. vyzývá k tomu, aby tato kritéria byla vypracována ve formě společných operačních pokynů pro vypracovávání hodnocení rizik jako základu pro přijímání rozhodnutí o převodech zbraní;

Opatření v oblasti provádění a podávání zpráv

14. zdůrazňuje význam, který má účinné a důvěryhodné provedení smlouvy o obchodu se zbraněmi, přičemž zdůrazňuje význam přijetí závazku, transparentnosti a odpovědnosti ze strany smluvních států;
15. je přesvědčen, že silná smlouva o obchodu se zbraněmi musí obsahovat ustanovení a ukazatele zavazující smluvní státy k tomu, aby přijaly vnitrostátní právní předpisy a zřídily vnitrostátní orgán odpovědný za kontrolu, včetně vymáhání právních předpisů a sankcí za jejich porušování, pokud jde o veškeré převody předmětů, které spadají do působnosti této smlouvy, a také za plnění veškerých požadavků v oblasti podávání zpráv a provádění smlouvy;
16. je přesvědčen, že účinné provádění smlouvy bude záviset na prosazování transparentnosti a výměně informací a osvědčených postupů mezi smluvními státy, pokud jde o rozhodnutí týkající se vývozu, dovozu a převodu zbraní;
17. je přesvědčen, že zkušenosti získané při vývoji registru OSN pro konvenční zbraně usnadní dosažení takovéto transparentnosti a výměny informací a vyzývá k dalšímu rozšíření kategorií zbraní tohoto registru, včetně ručních a lehkých zbraní a munice;
18. vyzývá k tomu, aby smlouva o obchodu se zbraněmi zahrnovala pravidelné podávání zpráv smluvními státy o veškerých rozhodnutích o převodech zbraní, včetně informací

o typech, množství a příjemcích zařízení, jehož převod byl povolen, a o provádění smlouvy a jejích ustanovení v plném rozsahu;

19. vyzývá k vytvoření účelového útvaru pro provádění a podporu smlouvy o obchodu se zbraněmi, k jehož povinnostem by patřilo shromažďování a analýza zpráv smluvních států, a vyzývá generálního tajemníka OSN, aby zveřejňoval výroční zprávu s dalšími návrhy na posílení operačních ustanovení smlouvy;
20. vyzývá k tomu, aby všechny tyto zprávy byly zveřejňovány;
21. vyzývá k tomu, aby byla každý rok organizována zasedání smluvních států a jednou za pět let hodnotící konference, přičemž by byla podporována účast organizací občanské společnosti na těchto setkáních;
22. je přesvědčen, že dlouhodobý úspěch smlouvy o obchodu se zbraněmi závisí na plné transparentnosti a odpovědnosti vůči občanům a organizacím občanské společnosti v zemích vývozu a dovozu; vyzývá proto k zavedení silných mechanismů transparentnosti, včetně podávání výročních zpráv, aby se posílila úloha parlamentů, občanské společnosti a širší veřejnosti, pokud jde o odpovědnost, kterou vůči nim nesou jejich vlády v souvislosti s rozhodnutími o vývozech, dovozech a převodech zbraní;
23. je přesvědčen, že každý smluvní stát požadující podporu při provádění svých závazků vyplývajících ze smlouvy o obchodu se zbraněmi by měl získat nezbytnou podporu a technickou pomoc; vyzývá Evropskou unii, aby pokračovala ve svých činnostech zaměřených na pomoc a posílila svou podporu mimo jiné v oblastech legislativní pomoci, budování institucí, administrativní podpory a podpory odborných znalostí na vnitrostátní úrovni ve všech subjektech zapojených do systému kontroly převodů, a to včetně organizací občanské společnosti a parlamentů;

Úloha EU a EP

24. uznává promyšlenou a konzistentní úlohu, kterou plní EU a její členské státy při podpoře mezinárodního procesu směřujícího k zajištění smlouvy o obchodu se zbraněmi; vyzývá k tomu, aby se pokračovalo v úsilí a podpoře v období před konáním konference, a to i na nejvyšší politické úrovni v demarších a na schůzkách na nejvyšší úrovni předcházejících červencové konference, ale i v rámci procesu ratifikace a provádění smlouvy;
25. je přesvědčen, že odpověď EU na žádost generálního tajemníka OSN o stanoviska ohledně jednotlivých prvků smlouvy o obchodu se zbraněmi představuje patřičný základ pro koordinovaný postup členských států EU na mezinárodní konferenci o smlouvě o obchodu se zbraněmi; vyzývá členské státy, aby na konferenci v souladu se svými závazky vyplývajícími z Lisabonské smlouvy prosazovaly postoje Unie nastíněné v odpovědi generálnímu tajemníkovi OSN s cílem zajistit ambiciózní výsledek a silnou smlouvu o obchodu se zbraněmi;
26. vítá prohlášení vysoké představitelky, místopředsedkyně Komise v souladu s čl. 34 odst. 1 Lisabonské smlouvy o tom, že předloží Parlamentu před konferencí postoj EU; oznamuje svůj záměr vyslat delegaci, která by na této konferenci sledovala proces vyjednávání a vyhodnotila koherentní a konzistentní postup EU;

27. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení vysoké představitelce pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, místopředsedkyni Komise, Radě, Komisi, Organizaci spojených národů a parlamentům členských států EU.